

Komunitný plán sociálnych služieb
obce Oravský Biely Potok
na obdobie rokov 2018-2025

Obsah

Úvod	4
Legislatívne východiská	5
Hlavné princípy komunitného plánovania	8
ANALYTICKÁ ČASŤ.....	9
Základná charakteristika územia	10
Obyvateľstvo	11
Štruktúra občanov obce Oravský Biely Potok z hľadiska veku	13
Národnostná štruktúra obyvateľstva	14
Náboženská štruktúra obyvateľov v obci	14
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.....	15
Prírodný prírastok – migrácia obyvateľstva	16
Seniori.....	16
Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb.....	18
Denné centrum.....	18
Denný stacionár.....	18
Domov na polceste.....	19
Domov sociálnych služieb.....	19
Jedáleň.....	22
Komunitné centrum	22
Krizová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	23
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	24
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.....	24
Nízkoprahové denné centrum.....	25
Nocľaháreň	25
Opatrovateľská služba	26
Podpora samostatného bývania.....	27
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	28
Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	28
Požičiavanie pomôcok	29
Práčovňa	29
Prepravná služba	30
Rehabilitačné stredisko	30
Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života	31
Služba včasnej intervencie.....	32

Sociálne poradenstvo	33
Sociálne poradenstvo – špecializované	34
Stredisko osobnej hygieny.....	34
Špecializované zariadenie.....	34
Terénna sociálna služba krízovej intervencie	36
Tlmočnická služba.....	36
Útulok	37
Zariadenie núdzového bývania.....	37
Zariadenie opatrovateľskej služby	38
Zariadenie podporovaného bývania.....	39
Zariadenie pre seniorov.....	40
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	41
Sociálne služby	43
Zdravotná starostlivosť.....	43
Školstvo	43
Kultúra	44
Šport	46
Cestovný ruch	47
Nezamestnanosť.....	48
STRATEGICKÁ ČASŤ.....	50
Stratégia rozvoja sociálnej oblasti.....	51
Cieľové skupiny.....	51
Vízia	52
Akčný plán	53
Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb	55
SWOT analýza.....	56
Monitoring a implementácia	58

Úvod

Na základe zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov Vám predstavujeme komunitný plán sociálnych služieb obce Oravský Biely Potok. Tento strategický dokument je vypracovaný tak, aby zodpovedal potrebám a špecifikám našej obce. Budeme sa snažiť, aby sme postupne splnili všetky ciele a úlohy zadané v Komunitnom pláne sociálnych služieb.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a spracovaní Komunitného plánu sociálnych služieb obce Oravský Biely Potok.

Legislatívne východiská

Rokom 2008 vstúpil do platnosti Zákon č. 448/2008 Z.z, o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Z.b o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý obciam ukladá povinnosť plánovať sociálne služby na základe komunitného plánovania podľa § 83 ods. 2: „*Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.*”

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb podľa Zákona č. 448/2008 Z.z., o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Z.b o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec podľa Zákona č. 448/2008 Z.z., o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Z.b o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov:

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 3. opatrovateľskej služby,
 4. prepravnej služby,
 5. odľahčovacej služby,
 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,

- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu o
1. poskytovaní sociálnej služby,
 2. poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu s ambulantnou sociálnou službou, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 4 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie evidenciu:
1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d).

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia podľa Zákona č. 448/ 2008 Z.z., § 82:
- Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

- Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

- Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

Okrem spomínaného Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách riešia sociálnu problematiku aj nasledovné legislatívne dokumenty:

- Zmena a doplnenie zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov
- Výnos MPSVaR SR z 5.12.2007 č. 29775/2007 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVaR SR
- Zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

Hlavné princípy komunitného plánovania

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – rôzne formy oslovenia a zapojenia verejnosti tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa špecifik komunity, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti a pod.) Nikto nemá byť diskriminovaný a vylúčený.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – významnú úlohu v tejto oblasti zohráva spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré sa angažujú v sociálnej oblasti, pomoc dobrovoľníkov v sociálnej oblasti, svojpomocné skupiny, pomoc rodiny, susedská výpomoc a pod.
- **Práca s informáciami** – rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácií verejnosti. Pravidelné sprostredkovávanie informácií je zárukou spätnej väzby – pripomienok a podnetov zo strany všetkých účastníkov.
- **Priebeh spracovávania komunitného plánu (KP) je rovnako dôležitý ako výsledný dokument** – proces KP je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusii rôznych ľudí, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém sociálnych služieb je jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedá miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce** – dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi KP prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb.
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom KP je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme a tým, čo máme k dispozícii. Dôležitú úlohu zohráva spoločná dohoda, ktorá vymedzuje kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov KP podieľať.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť predstavuje súbor údajov, ktoré tvoria podklad pre ďalšie smerovanie sociálnych služieb na území obce Oravský Biely Potok. Je delená do niekoľkých častí, ktoré sa zaoberajú špecifickými oblasťami dôležitými pre konečné rozhodovanie.

Základná charakteristika územia

Oravský Biely Potok sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska na Orave, v okrese Tvrdošín. Leží v Skorušinskom pohorí v doline Studeného potoka, ktorý pramení v Západných Tatrách - Roháčoch a pri Podbieli sa z ľavej strany vlieva do Oravy. Z Podbiela vedie cez obec prístupová cesta do Roháčov.

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Oravský Biely Potok
Názov okresu:	Tvrdošín
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	509949
Kód katastrálneho územia:	844195

Susediace katastre obce Oravský Biely Potok:

- katastrálne územie Tvrdošín,
- katastrálne územie Krásna Hôrka,
- katastrálne územie Nižná,
- katastrálne územie Podbiel,
- katastrálne územie Habovka,
- katastrálne územie Zuberec,
- katastrálne územie Krivá,
- katastrálne územie Hutý,
- katastrálne územie Malé Borové.

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

mesto Tvrdošín	12 km
mesto Trstená	18 km
mesto Námestovo	28 km
mesto Dolný Kubín	29 km
mesto Ružomberok	46 km
mesto Martin	72 km
mesto Žilina	81 km (cez Terchovú)

Obcou prechádza št. cesta II/584, ktorá tvorí hlavnú komunikačnú aj rozvojovú os obce. Cesta II. triedy č. 584 (Podbiel – Oravský Biely Potok – Habovka – Zuberec – Hutý – Liptovské Matiašovce – Liptovská Sielnica – Liptovský Trnovec – Liptovský Mikuláš - Jasná), spája región Oravy s regiónom Liptova. Miestne komunikácie v zastavanej časti tvoria dopravný skelet obce.

Cez obec Oravský Biely Potok neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy je v obci Podbiel, cez ktorú prechádza železničná trať číslo 181 (Kraľovany - Trstená).

Obyvateľstvo

Demografická štatistika poskytuje rozhodujúci podiel informácií o obyvateľoch obce Oravský Biely Potok ako celku – o jeho stave, štruktúre, ako aj charakteristikách v konkrétnom časovom období. V rámci komunitného plánovania sociálnych služieb bola demografická štatistika zameraná na:

- počet obyvateľov obce (vo vybranom časovom horizonte),
- štruktúra obyvateľov (z rôznych hľadísk – pohlavie, ekonomická aktivita a pod.),
- pohyb obyvateľstva (pôrodnosť, úmrtnosť a pod.).

Zdroje informácií pre KPSS boli rôzne, za nosné boli považované informácie získané z evidencie obyvateľov obce, zo Štatistického úradu SR a ÚPSVaR. Je potrebné zdôrazniť, že niektoré typy údajov sú staršieho charakteru, nakoľko vychádzajú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011. Celkový počet obyvateľov obce Oravský Biely Potok dosiahol k 31.12.2017 celkom 724 obyvateľov, pričom z uvedeného počtu bolo 363 mužov a 361 žien.

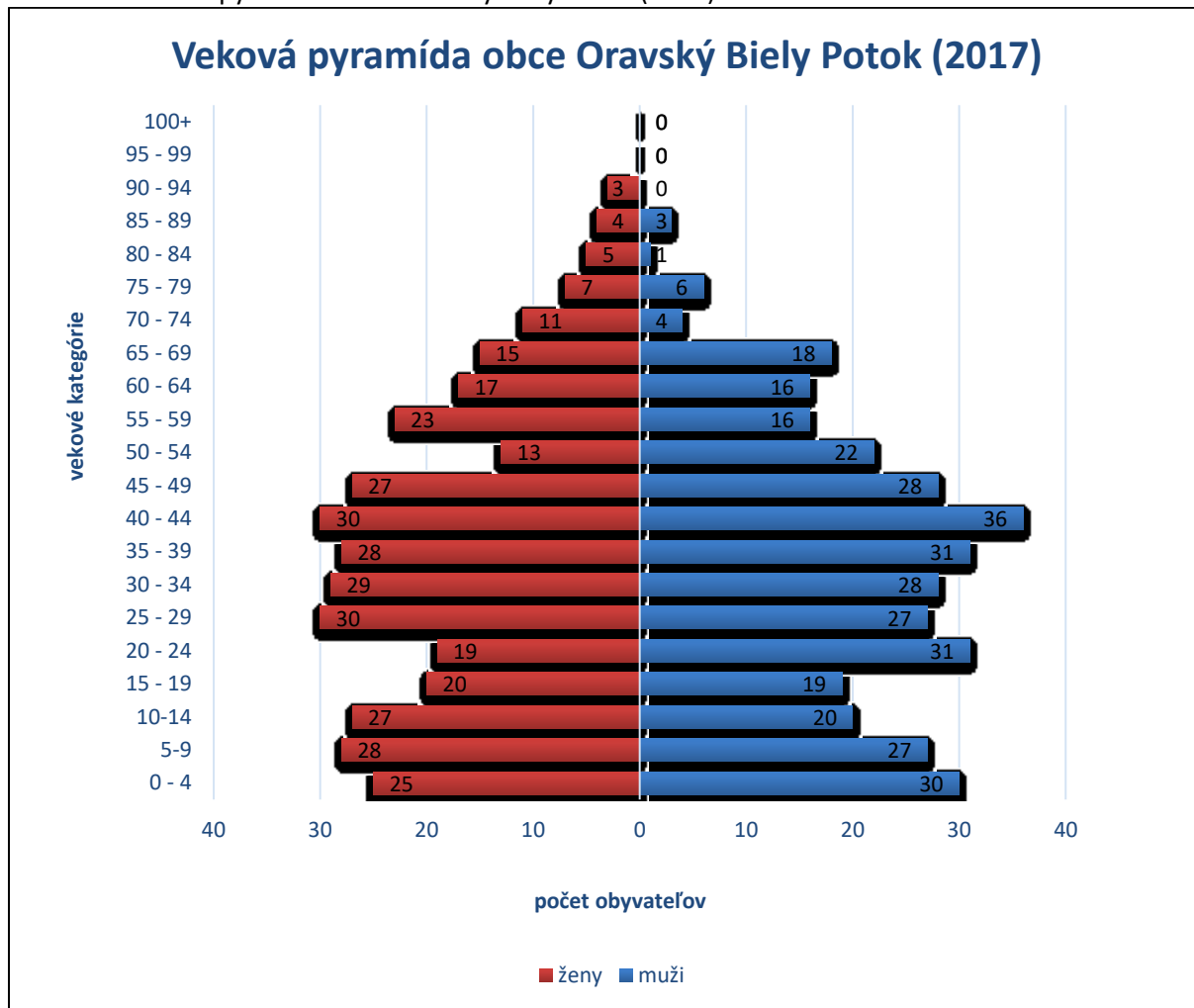
Tabuľka 1 - Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v obci Oravský Biely Potok

Oravský Biely Potok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Muži	313	327	332	334	345	345	350	350	350	355	363
Ženy	317	326	335	336	350	352	361	365	362	365	361
Spolu:	630	653	667	670	695	697	711	715	712	720	724

Zdroj: Štatistický úrad SR

V sledovanom období stúpol počet obyvateľov obce zo 630 v roku 2007 na 724 v roku 2017. V číselnom vyjadrení ide o nárast o 94 obyvateľov a v percentuálnom vyjadrení o 14,92 % nárast. Počet mužov stúpol za sledované obdobie o 50 (15,97 %) a počet žien stúpol o 44 (13,88 %).

Graf č. 1 - Veková pyramída obce Oravský Biely Potok (2017)

Zdroj: Štatistický úrad SR

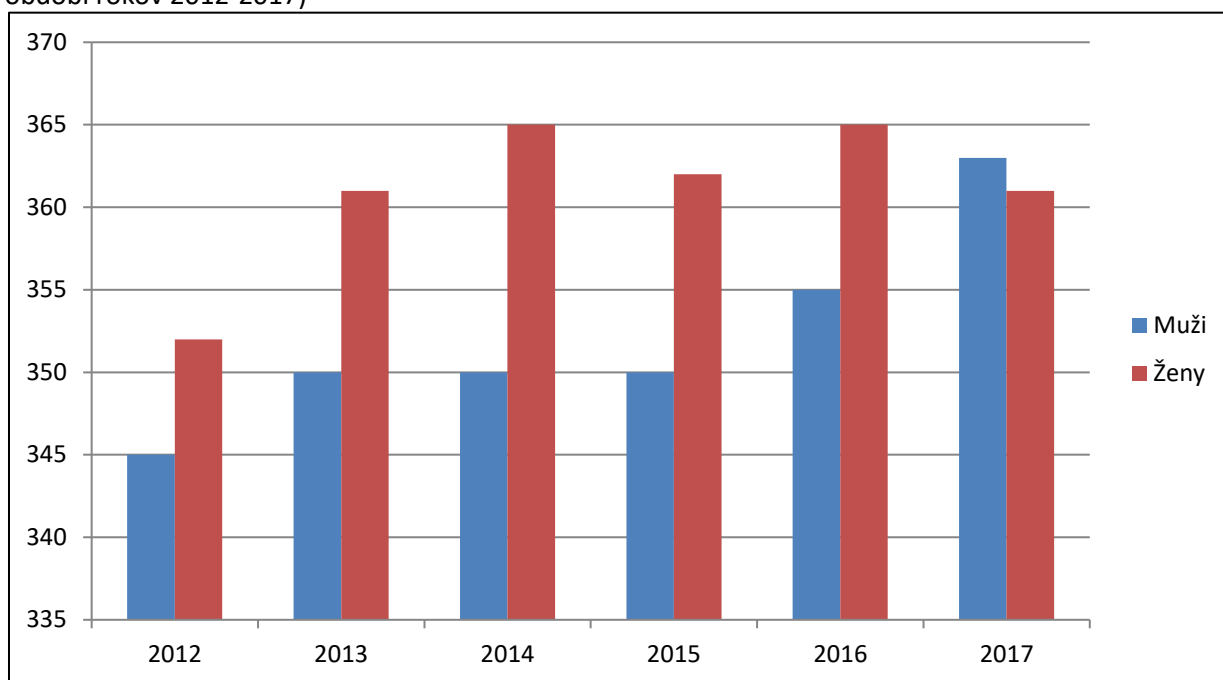
Veková štruktúra obyvateľstva vymedzená z hľadiska reprodukcie obyvateľstva sa člení na:

- **Predreprodukčný vek** - detská skupina, vek 0-14 rokov
- **Reprodukčný vek** - vek 15 – 49 rokov (vek reprodukcie populácie)
- **Poreprodukčný vek** - vek 50 a viac rokov

V roku 2017 bolo v obci Oravský Biely Potok z celkového počtu 724 obyvateľov:

- v predreprodukčnom veku 157 obyvateľov (21,69 %),
- v reprodukčnom veku 383 obyvateľov (52,90 %),
- v poreprodukčnom veku 184 obyvateľov (25,41 %).

Graf č. 2 - Zastúpenie mužov a žien na celkovom počte obyvateľov obce Oravský Biely Potok (vývoj v období rokov 2012-2017)

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štruktúra občanov obce Oravský Biely Potok z hľadiska veku

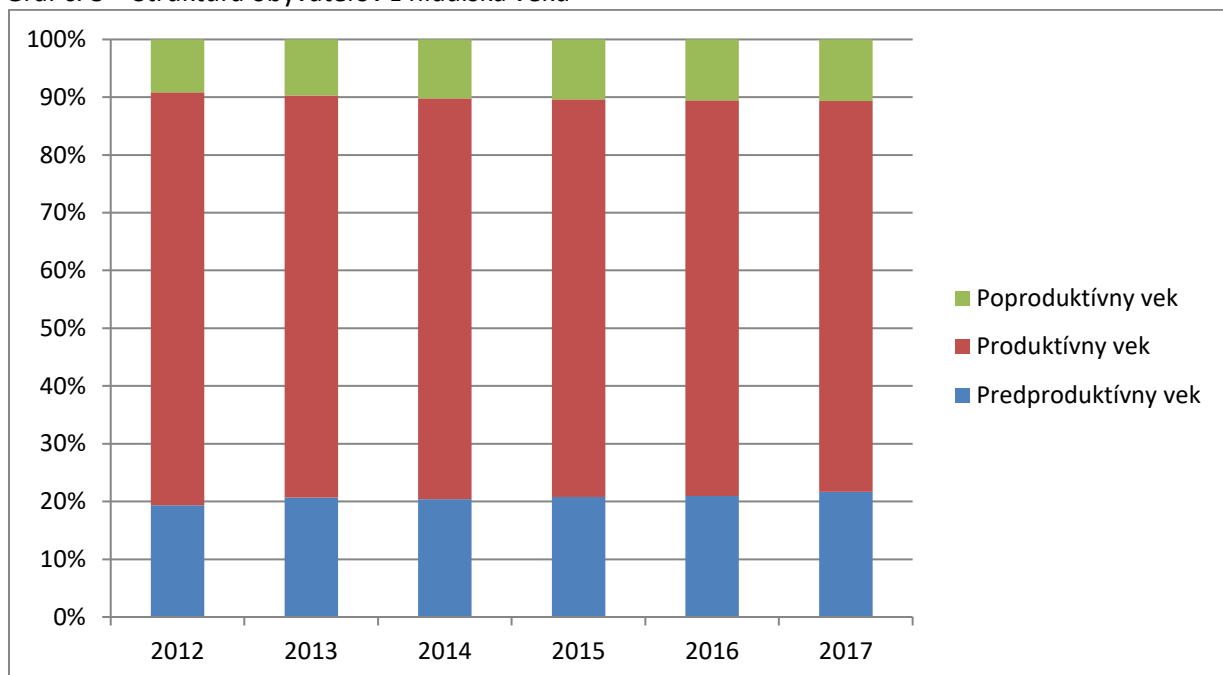
Pre potreby KPSS bola štruktúra obyvateľstva členená na tri základné kategórie - predproduktívny, produktívny a poproduktívny vek.

Tabuľka 2 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Oravský Biely Potok

Oravský Biely Potok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Predproduktívny vek (do 14 rokov)	135	147	146	148	151	157
Produktívny vek (15 – 64 rokov)	498	495	496	490	493	490
Poproduktívny vek (65+)	64	69	73	74	76	77

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 3 – Štruktúra obyvateľov z hľadiska veku

Zdroj: Štatistický úrad SR

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostného zloženia je obyvateľstvo obce s prevahou slovenskej národnosti. V obci žijú podľa sčítania obyvateľov občania slovenskej, českej, poľskej, ruskej, inej a 11 obyvateľov nezistenej národnosti. Podľa SODB 2011 sa najviac, cca 97,25 % obyvateľstva obce hlásilo k slovenskej národnosti, 0,14 % k českej, 0,58 % k poľskej, 0,29 % k ruskej a 0,14 % k inej národnosti. Občanov s nezistenou národnosťou bolo v obci spolu 11 (cca 1,60 %).

Tabuľka 3 - Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti – obec Oravský Biely Potok

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	333	339	672
Česká	0	1	1
Poľská	2	2	4
Ruská	0	2	2
Iná	1	0	1
Nezistená	6	5	11
Spolu:	342	349	691

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Náboženská štruktúra obyvateľov v obci

Podľa údajov zo SODB 2011 z hľadiska náboženského vyznania obyvateľstva dominujú v obci obyvatelia, ktorí sa hlásia k rímskokatolíckej cirkvi (spolu 669 obyvateľov, tvoria 96,82 % obyvateľstva obce). K pravoslávnej cirkvi sa hlási 1 obyvateľ, k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási tiež 1 obyvateľ a 1 obyvateľ sa hlási tiež k náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia. bez vyznania Cirkiev je v obci obyvateľov a pri 14 obyvateľoch obce sa nepodarilo zistiť ich náboženské vyznanie.

Tabuľka 4 - Náboženské vyznanie - obec Oravský Biely Potok

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	331	338	669
Pravoslávna cirkev	0	1	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	0	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	1	1
Bez vyznania	4	1	5
Nezistené	6	8	14
Spolu:	342	349	691

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Úroveň vzdelania obyvateľov priamo ovplyvňuje tvorbu spoločenských hodnôt v obci. Vzdelaní obyvatelia sa aktívnejšie zapájajú do rozvojového procesu nepriamo napr. prostredníctvom záujmových spolkov a združení, ale aj priamo prostredníctvom členstva napr. v obecnom zastupiteľstve, alebo účelových komisiách.

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne je v obci najviac zastúpené obyvateľstvo bez školského vzdelania (20,41 %). Za ním nasledujú obyvatelia, ktorí majú úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou) spolu 19,39 %. Základné vzdelanie má 15,34 % obyvateľov, 14,33 % obyvateľov má učňovské vzdelanie (bez maturity) a 13,46 % má stredné odborné vzdelanie (bez maturity). Vysokoškolské vzdelanie má 8,97 % obyvateľov obce. Naopak vyššie odborné vzdelanie má 0,87 % obyvateľov a pri 1,16 % obyvateľoch nebolo zistené ich vzdelanie.

Tabuľka 5 - Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Oravský Biely Potok				
Základné		44	62	106
Učňovské (bez maturity)		67	32	99
Stredné odborné (bez maturity)		53	40	93
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		11	7	18
Úplné stredné odborné (s maturitou)		58	76	134
Úplné stredné všeobecné		9	15	24
Vyššie odborné vzdelanie		0	6	6
Vysokoškolské bakalárske		6	9	15
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		20	26	46
Vysokoškolské doktorandské		0	1	1
Vysokoškolské spolu		26	36	62
Študijný odbor	prírodné vedy	1	1	2
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	5	2	7
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	4	0	4
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	2	3

zdravotníctvo	1	5	6
spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof.,ekon.,polit. a práv.vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby,SŠ- OA, HA, praktická š.,učeb.odb.)	4	5	9
spoločenské vedy, náuky a služby II (histor.,filolog.,pedag. a psych.vedy, publicistika a informácie, telových.,učiteľstvo, SŠ - gym.)	6	20	26
vedy a náuky o kultúre a umení	1	0	1
vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	2	0	2
nezistený	1	1	2
Bez školského vzdelania	72	69	141
Nezistené	2	6	8
Úhrn:	342	349	691

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Prirodený prírastok – migrácia obyvateľstva

Najviac detí sa v obci narodilo v rokoch 2016, 2008, 2010 a 2017. Naopak najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2007, 2012, 2011 a 2013. Najväčší prirodený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v rokoch 2008 a 2016. Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2015. Naopak najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v roku 2008.

Tabuľka 6 - Obec Oravský Biely Potok – Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva

Oravský Biely Potok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Narodení	8	12	10	11	9	8	9	10	10	13	11
Zomretí	7	1	8	6	5	5	4	3	11	4	7
Prirodený prírastok obyvateľstva	1	11	2	5	4	3	5	7	-1	9	4
Pristáňovaní na trvalý pobyt	12	18	18	3	9	6	16	3	5	5	4
Vystáňovaní z trvalého pobytu	7	6	6	5	4	7	7	6	7	6	4
Migračné saldo	5	12	12	-2	5	-1	9	-3	-2	-1	
Celkový prírastok obyvateľstva	6	23	14	3	9	2	14	4	-3	8	4
Počet obyvateľov obce	630	653	667	670	695	697	711	715	712	720	724

Zdroj: Štatistický úrad SR

Seniori

Špecifická pozornosť v procese komunitného plánovania sociálnych služieb v bola venovaná kategórii seniorov ale aj najpočetnejšiu skupinu, teda potrebujú najviac pozornosti v služieb.

Tabuľka 7 - Seniori v obci Oravský Biely Potok (rok 2017)

Celkový počet obyvateľov	Muži	Ženy	Spolu
	363	361	724
Seniori	Muži	Ženy	Spolu
60-64	16	17	33
65-69	18	15	33
70-74	4	11	15
75-79	6	7	13
80-84	1	5	6
85+	3	7	10
Spolu:	48	62	110

Zdroj: Štatistický úrad SR

Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb

V tejto časti sme sa snažili analyzovať jednotlivé druhy sociálnych služieb v obci, ak sa v obci neposkytujú uvádzame najbližšie zariadenia poskytujúce túto službu.

Denné centrum

V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

V dennom centre sa najmä:

- a) poskytuje sociálne poradenstvo,
- b) zabezpečuje záujmovú činnosť.

Tabuľka 8 - Denné centrá na Orave

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Ľudia proti hendikepu	ambulantná	Denné centrum, Oravský Podzámok 132/0, 027 41 Oravský Podzámok
Mesto Dolný Kubín	ambulantná	Denné centrum, Obrancov mieru 1769/2, 026 01 Dolný Kubín
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA	ambulantná	Denné centrum, Novoť 976, 029 55 Novoť
Obec Hruštín	ambulantná	Denné centrum, Dolný koniec 826/45, 029 52 Hruštín

Zdroj: www.e-vuc.sk

Denný stacionár

V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

V dennom stacionári sa:

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. stravovanie,

b) zabezpečuje

1. pracovná terapia,
2. záujmová činnosť.

Ak sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Tabuľka 9 - Denné stacionáre na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Agentúra FÓRUM ŽIVOTA	ambulantná	Denný stacionár Miško, Hviezdoslavovo Námestie 2190, 026 01 Dolný Kubín
ViaVitae, n. o.	ambulantná	Centrum sociálnych služieb ViaVitae, n.o., Plavisko 363/7, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne služby v rámci denného stacionára poskytuje aj Dom Charitas sv. Vendelína Zuberec v obci Zuberec a Dom Charitas sv. Františka z Assisi v Trstenej.

Domov na polceste

V domove na polceste sa poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannnej výchovy.

V domove na polceste sa

a) poskytuje

1. ubytovanie na určitý čas,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) zabezpečuje

1. rozvoj pracovných zručností,
2. pomoc pri pracovnom uplatnení,

c) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie základnej osobnej hygieny,
3. upratovanie,
4. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
5. záujmovú činnosť.

Sociálnu službu v domove na polceste nemožno poskytovať v priestoroch alebo v areáli detského domova.

Na území regiónu Orava sa nenachádza žiadne zariadenie – Domov na pol ceste. Na území ŽSK sú zriadené iba dva zariadenia – v Kláštore pod Znievom a v Žiline.

Domov sociálnych služieb

V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba týždennou pobytovou sociálnou

službou alebo ambulantnou sociálnou službou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba

a) odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo

b) nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3.

V domove sociálnych služieb sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ubytovanie,
5. stravovanie,
6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
7. osobné vybavenie,

b) zabezpečuje

1. rozvoj pracovných zručností,
2. záujmová činnosť,

c) utvárajú podmienky na

1. vzdelávanie,
2. úschovu cenných vecí.

Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

V domove sociálnych služieb sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje domov sociálnych služieb ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008.

Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v domove sociálnych služieb, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej.

V domove sociálnych služieb možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove tohto zariadenia.

Sociálnu službu v domove sociálnych služieb nemožno poskytovať ako celoročnú pobytovú sociálnu službu.

Tabuľka 10 - Domovy sociálnych služieb na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ	ambulantná	Domov sociálnych služieb, Matušková 1631, 026 01 Dolný Kubín
Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ	pobytová - týždenná	Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Matušková 1631, 026 01 Dolný Kubín
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Domov sociálnych služieb, M. Hattalu 2161, 026 01 Dolný Kubín
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb	pobytová - ročná	Domov sociálnych služieb, Havrania 35, 027 05 Zázrivá
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA	pobytová - ročná	Domov sociálnych služieb, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA	pobytová - týždenná	Domov sociálnych služieb, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA	ambulantná	Domov sociálnych služieb, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Vyšný koniec 559/55, 029 56 Zákamenné
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Oravská Lesná 296, 029 57 Oravská Lesná
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Hlavná 118, 029 43 Zubrohlava
Centrum sociálnych služieb ORAVA	pobytová - ročná	Domov sociálnych služieb, Medvedzie 136, 027 44 Tvrdošín
Centrum sociálnych služieb ORAVA	ambulantná	Domov sociálnych služieb, Medvedzie 136, 027 44 Tvrdošín
Centrum sociálnych služieb ORAVA	pobytová - ročná	Domov sociálnych služieb, SNP 522/30, 027 44 Tvrdošín
LIKAVA - centrum sociálnych služieb	pobytová - ročná	LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, 034 95 Likavka
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	ambulantná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Sv. Anny 4, 034 01 Ružomberok
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	pobytová - týždenná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Sv. Anny 4, 034 01 Ružomberok
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	pobytová - ročná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Sv. Anny 4, 034 01 Ružomberok
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	pobytová - ročná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Riadok 8, 034 01 Ružomberok
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače, Záhumnie 220/90, 034 84 Liptovské Sliače
Senires n. o.	pobytová - ročná	Domov sociálnych služieb, Likavka 10, 034 95 Likavka

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne služby v rámci Domova sociálnych služieb poskytuje aj Dom Charitas Sv. Františka z Assisi v Trstenej.

Jedáleň

V jedálni sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. b) a c).

Tabuľka 11 - Jedálne na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Mesto Dolný Kubín	terénna	Mesto Dolný Kubín
Mesto Dolný Kubín	ambulantná	jedáleň, Obrancov mieru 1769/2, 026 01 Dolný Kubín
Obec Pribiš	ambulantná	školská jedáleň, Pribiš 139, 027 41 Pribiš
Centrum sociálnych služieb Námestovo	ambulantná	Centrum sociálnych služieb Námestovo, Komenského 512/6, 029 01 Námestovo
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA	ambulantná	Jedáleň, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Oravská Lesná 296	ambulantná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Oravská Lesná 296, 029 57 Oravská Lesná
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	terénna	Obec Oravská Lesná
Mesto Tvrdošín	ambulantná	Školská jedáleň pri ZŠ Márie Medveckej, Medvedzie 155, 027 44 Tvrdošín
Obec Liptovské Sliače	terénna	Obec Liptovské Sliače
LIKAVA - centrum sociálnych služieb	ambulantná	LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, 034 95 Likavka
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače	ambulantná	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače, Záhumnie 220/90, 034 84 Liptovské Sliače
Obec Liptovská Osada	ambulantná	Zariadenie opatrovateľskej služby a Zariadenie pre seniorov Liptovská Osada, Liptovská Osada 306, 034 73 Liptovská Osada

Zdroj: www.e-vuc.sk

Komunitné centrum

V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. zákona č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

a) poskytuje

1. základné sociálne poradenstvo,

2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
3. pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,

b) vykonáva preventívna aktivita,

c) zabezpečuje záujmová činnosť.

V komunitnom centre sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Sociálnu službu v komunitnom centre možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

Tabuľka 12 - Komunitné centrá na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Inštitút pre sociálny rozvoj a ďalšie vzdelávanie	terénna	Mesto Dolný Kubín
Mesto Dolný Kubín	terénna	Mesto Dolný Kubín
Mesto Dolný Kubín	ambulantná	Komunitné centrum, J. Ťatliaka 1786/7, 026 01 Dolný Kubín
Inštitút pre sociálny rozvoj a ďalšie vzdelávanie	ambulantná	Komunitné centrum, Vyšnokubínska 158/94, 026 01 Vyšný Kubín
Inštitút pre sociálny rozvoj a ďalšie vzdelávanie	ambulantná	Komunitné centrum, 31, 027 55 Sedliacka Dubová
Chuť ŽIŤ	ambulantná	Komunitné centrum, Horevodie 2018, 026 01 Bziny
Chuť ŽIŤ	terénna	Žilinský kraj
Konzultačné a informačné centrum EDUKOS	ambulantná	Komunitné centrum, J. Ťatliaka 2051/8, 026 01 Dolný Kubín
Konzultačné a informačné centrum EDUKOS	terénna	Žilinský kraj
PERSONA	ambulantná	Komunitné centrum ŽIRAFA, Medvedzie 138/0, 027 44 Tvrdošín
PERSONA	terénna	okres: Tvrdošín, Námestovo
V.I.A.C. - Inštitút pre podporu a rozvoj mládeže	ambulantná	Komunitné centrum Sinaj, ul. Železničiarov 253/1, 028 01 Trstená
V.I.A.C. - Inštitút pre podporu a rozvoj mládeže	terénna	okres: Tvrdošín, Námestovo
Bratská jednota baptistov, cirkevný zbor v Ružomberku	terénna	Mesto Ružomberok
Bratská jednota baptistov, cirkevný zbor v Ružomberku	ambulantná	Komunitné centrum bratskej jednoty baptistov, Antona Bernoláka 0/18, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva.

Za telekomunikačné technológie sa považuje najmä telefón, fax, internet.

Tabuľka 13 - Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)	Žilinský kraj
Slovenský Červený kríž, územný spolok "LIPTOV"	iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)	okres: Ružomberok, Liptovský Mikuláš

Zdroj: www.e-vuc.sk

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci.

Potrebu poskytovania sociálnej služby fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Tabuľka 14 - Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci pre Žilinský kraj

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Flexi OPATROVATEĽSTVO, Žilina	terénna	Žilinský kraj

Zdroj: www.e-vuc.sk

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. b) a jej rodine.

V rámci nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu sa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. sociálna rehabilitácia,
3. preventívna aktivita,

b) zabezpečuje

1. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

2. pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia,
3. záujmová činnosť.

Nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

Tabuľka 15 - Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Mesto Dolný Kubín	ambulantná	Nocľaháreň STOP-ŠANCA-KOTVA, M. R. Štefánika 1850/50, 026 01 Dolný Kubín
Mesto Ružomberok	terénna	okres: Ružomberok
Mesto Ružomberok	ambulantná	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, Plavisko 1951/47, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Nízkoprahové denné centrum

V nízkoprahovom dennom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), h) a i) počas dňa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

V regióne Orava nie je dostupné ako sociálna služba žiadne Nízkoprahové denné centrum.

Nocľaháreň

V nocľahárni sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

a) poskytuje

1. ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania,
2. sociálne poradenstvo,
3. nevyhnutné ošatenie a obuv,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Tabuľka 16 – Nocľaháreň na Orave

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Mesto Dolný Kubín	pobytová - ročná	Nocľaháreň STOP-ŠANCA-KOTVA, M. R. Štefánika 1850/50, 026 01 Dolný Kubín

Centrum sociálnych služieb Námestovo	pobytová - ročná	Nocľaháreň Humanitas, Bernolákova 390/14, 029 01 Námestovo
---	------------------	---

Zdroj: www.e-vuc.sk

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

- a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3
- a
- b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.

Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

- a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
- d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.

Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe

- a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,
- b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
- c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Tabuľka 17 - Opatrovateľská služba

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Mesto Tvrdošín	terénna	Mesto Tvrdošín
Mesto Trstená	terénna	Mesto Trstená
Obec Nižná	terénna	Obec Nižná
GLOBAL YVESTATE s.r.o., Žilina	terénna	Žilinský kraj
Inštitút pre sociálny rozvoj a ďalšie vzdelávanie	terénna	Žilinský kraj
M.C.H. s.r.o., Žilina	terénna	Žilinský kraj
ViaVitae, n. o., Ružomberok	terénna	Žilinský kraj
Stredisko Evanjelickej DIAKONIE, Domov sociálnych služieb - ARCHA, Veličná	terénna	Žilinský kraj
Lotosový kvet, Rajecké Teplice	terénna	Žilinský kraj
Flexi OPATROVATEĽSTVO	terénna	Žilinský kraj
Chuť ŽIŤ	terénna	Žilinský kraj

AMS n. o., Turzovka	terénna	na území SR
LuKa TREND, n. o., Korňa	terénna	na území SR
MP-CARE o. z., Žilina	terénna	na území SR
Žilinská náruč, n. o.	terénna	na území SR
Biela Ľalia, Žilina	terénna	na území SR
Občianske združenie Opatrovateľka, Žilina	terénna	na území SR
Senior Trend, n. o., Čadca	terénna	na území SR
Aitama n. o., Prosiek	terénna	na území SR
Silver care, n. o., Čadca	terénna	na území SR
Obzor - centrum pomoci a vzdelávania n. o., Čadca	terénna	na území SR
LuKa, n. o., Korňa	terénna	na území SR
Jazmínka. n. o., Žilina	terénna	na území SR
Občianske združenie SEMITA, Ružomberok	terénna	na území SR
Daria o.z., Žilina	terénna	na území SR
Diana, n. o., Žilina	terénna	na území SR
DIAMANT J&D, n. o., Belá	terénna	na území SR
Elisa o.z., Teplička nad Váhom	terénna	na území SR
DIAMANT J&D, s.r.o., Belá	terénna	na území SR
Agentúra FÓRUM ŽIVOTA, Dolný Kubín	terénna	na území SR
Adores n. o., Žilina	terénna	na území SR

Zdroj: www.e-vuc.sk

Podpora samostatného bývania

Podpora samostatného bývania je sociálna služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti fyzickej osoby zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania..

V rámci podpory samostatného bývania sa okrem činností uvedených v odseku 1

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) vykonáva

1. preventívna aktivita,
2. sociálna rehabilitácia.

Tabuľka 18 - Podpora samostatného bývania pre Žilinský kraj

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb ANIMA, Liptovský Mikuláš	terénna	Žilinský kraj

Zdroj: www.e-vuc.sk

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.

V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa

a) poskytujú

1. bežné úkony starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri príprave na školské vyučovanie,
3. výchova,

b) zabezpečuje záujmová činnosť.

Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny, sa považujú najmä

- a) choroba, úraz alebo kúpeľná liečba rodiča alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, alebo úmrtie jedného z rodičov,
- b) pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,
- c) narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytuje najviac v rozsahu 30 po sebe nasledujúcich dní.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života neposkytuje pre okres Tvrdošín ani región Orava žiadny poskytovateľ.

Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností

Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností je sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi, fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.

Za pomoc podľa odseku 1 sa považuje

- a) zastupovanie fyzickej osoby v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- b) súčinnosť pri spisovaní návrhov na súd na začatie konania o obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,

- c) poskytovanie alebo sprostredkovanie sociálneho poradenstva alebo iného poradenstva s cieľom nájsť možnosti pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov fyzických osôb, ktoré si ich nedokážu sami uplatňovať a chrániť,
- d) spolupráca so zariadeniami, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, súdmi a ďalšími osobami pred začatím konania a počas konania o obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- e) vyhľadávanie a príprava fyzických osôb, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka a príprava opatrovníkov na výkon opatrovníckych práv a povinností.

Tabuľka 19 - Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností na Orave

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	ambulantná	Oravský Podzámok 132/0, 027 41 Oravský Podzámok
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	iná forma (telefonicky, pomocou telekomunikačných technológií)	Žilinský kraj
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	terénna	Žilinský kraj

Zdroj: www.e-vuc.sk

Požičiavanie pomôcok

Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu, z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.

Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Tabuľka 20 - Požičiavanie pomôcok (miesto poskytovania – ŽSK a okres Ružomberok)

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	terénna	Žilinský kraj
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače	ambulantná	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače, Záhumnie 220/90, 034 84 Liptovské Sliače

Zdroj: www.e-vuc.sk

Práčovňa

V práci sa vytvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

V regióne Orava nie je dostupná ako sociálna služba žiadna pracovňa.

Prepravná služba

Prepravná služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa odseku 1 sa preukazuje posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.

Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Tabuľka 21 - Prepravná služba na Orave, v okrese Ružomberok, v rámci ŽSK a SR

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA	terénna	Obec Novoť
Mesto Dolný Kubín	terénna	Žilinský kraj
ZSS Nestor o. z., Zázrivá	terénna	Žilinský kraj
SAMARITÁN, n.o., Martin	terénna	na území SR
Diecézna charita Žilina	terénna	na území SR
Slovenský Červený kríž, územný spolok "LIPTOV"	terénna	okres: Ružomberok, Liptovský Mikuláš

Zdroj: www.e-vuc.sk

Rehabilitačné stredisko

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje

- a) sociálna rehabilitácia,
- b) sociálne poradenstvo,
- c) pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- d) ubytovanie,
- e) stravovanie,
- f) pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

Ak sa poskytuje pobytová sociálna služba v rehabilitačnom stredisku, možno ju poskytovať len na určitý čas, najdlhšie na tri mesiace; túto lehotu možno predĺžiť len raz, najviac o tri mesiace.

V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Tabuľka 22 - Rehabilitačné stredisko v ŽSK

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb Riadok 8 034 01 Ružomberok IČO: 00647802	ambulantná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Tichá 33, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase a) prípravy na trh práce alebo v čase vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa,

b) prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom.

V rámci služby na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa

a) poskytujú

1. bežné úkony starostlivosti o dieťa,
2. pomoc pri príprave na školské vyučovanie,
3. výchova,

b) zabezpečuje záujmová činnosť.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života, ak ide o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, sa poskytuje

- a) do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa alebo šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom,
- b) jedným opatrovateľom detí najviac štyrom deťom; to neplatí, ak ide o súrodencov.

Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby alebo ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia. Ak sa služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života poskytuje ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia, poskytuje sa v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa. Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 1 písm. b) sa môže poskytovať ambulatnou sociálnou službou mimo zariadenia aj v prostredí, ktorým je priestor zamestnávateľa rodiča alebo zamestnávateľa fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, vyčlenený na zabezpečenie tejto starostlivosti o dieťa zamestnanca.

Tabuľka 23 - Služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Elena Chmarová 026 01 Dolný Kubín IČO: 36138231	terénna	okres: Dolný Kubín
Zuzana Pribylová 026 01 Dolný Kubín IČO: 40170811	ambulantná	Andreja Halašu 741/31, 026 01 Dolný Kubín
Elena Chmarová 026 01 Dolný Kubín IČO: 36138231	ambulantná	Služba na podporu zosúladzovania rodinného a pracovného života, Okružná 2057/16, 026 01 Dolný Kubín
Barbara Bajdichová 026 01 Dolný Kubín IČO: 51918579	ambulantná	Martina Hattalu 2049/12, 026 01 Dolný Kubín
Dominika Šišovská	terénna	okres: Ružomberok
Jana Semanová	ambulantná	Šoltésovej 301/7, 034 01 Ružomberok
Mária Iváková - VČIELKA	ambulantná	Antona Bernoláka 1411/29, 034 01 Ružomberok
Eva Uhrinová	ambulantná	Rodinné prostredie opatrovateľa detí, Lúčky 362, 034 82 Lúčky

Zdroj: www.e-vuc.sk

Služba včasnej intervencie

Služba včasnej intervencie sa poskytuje dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa.

V rámci služby včasnej intervencie sa

a) poskytuje

1. špecializované sociálne poradenstvo,
2. sociálna rehabilitácia,

b) vykonáva

1. stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím,
2. preventívna aktivita.

V rámci služby včasnej intervencie sa vykonáva komunitná rehabilitácia.

Službu včasnej intervencie možno poskytovať ambulantnou sociálnou službou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu. Poskytovanie terénnej formy sociálnej služby má prednosť pred ambulantnou sociálnou službou. Ak terénna forma sociálnej služby nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu, poskytuje sa ambulantná sociálna služba.

Zdravotné postihnutie podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Tabuľka 24 - Služba včasnej intervencie na Orave, v okrese Ružomberok a v rámci ŽSK

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ	ambulantná	Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Matúškova 1631, 026 01 Dolný Kubín
Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Nosko Health Prevention	ambulantná	Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Nosko Health Prevention, Námestie A. Hlinku 56/1, 034 01 Ružomberok
Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Nosko Health Prevention, Ružomberok	terénna	Žilinský kraj
Centrum sociálnych služieb ANIMA, Liptovský Mikuláš	terénna	Žilinský kraj
Centrum sociálnych služieb Horelica, Čadca	terénna	Žilinský kraj
Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Dolný Kubín	terénna	Žilinský kraj
Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Žilina	terénna	Žilinský kraj
Centrum včasnej intervencie Žilina, n. o.	terénna	Trenčiansky kraj, Žilinský kraj

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne poradenstvo

Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Sociálne poradenstvo sa vykonáva na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva.

Základné sociálne poradenstvo je posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa tohto zákona.

Špecializované sociálne poradenstvo je zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci.

Sociálne poradenstvo možno vykonávať ambulantnou formou prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva zriadených na tento účel a terénnou formou prostredníctvom terénnych programov.

Tabuľka 25 - Sociálne poradenstvo na Orave, v okrese Ružomberok a v rámci ŽSK

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	ambulantná	Poradenské centrum Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok 132/0, 027 41 Oravský Podzámok
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Dolný Kubín	ambulantná	Sociálne poradenstvo základné, M. Hattalu 2161, 026 01 Dolný Kubín

TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	ambulantná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Riadok 8, 034 01 Ružomberok
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	ambulantná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Sv. Anny 4, 034 01 Ružomberok
Ľudia proti hendikepu, Oravský Podzámok	terénna	Žilinský kraj
Mgr. Erika Kobyliaková, Teplička nad Váhom	terénna	Žilinský kraj
Občianske združenie Dom nádeje, Martin	terénna	Žilinský kraj
BRIEŽDENIE, Martin	terénna	Žilinský kraj

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne poradenstvo – špecializované

Tabuľka 26 - Sociálne poradenstvo - špecializované v rámci ŽSK a SR

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb ANIMA, Liptovský Mikuláš	terénna	Žilinský kraj
ŽENA V TIESNI, Martin	ambulantná	utajená adresa
Náruč - Pomoc deťom v kríze, Žilina	terénna	na území SR

Zdroj: www.e-vuc.sk

Stredisko osobnej hygieny

V stredisku osobnej hygieny sa utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá

- nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- dovršila dôchodkový vek.

V regióne Orava nie je dostupné ako sociálna služba žiadne Stredisko osobnej hygieny.

Špecializované zariadenie

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepoty, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

V špecializovanom zariadení sa

a) poskytuje

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- sociálne poradenstvo,
- sociálna rehabilitácia,

4. ubytovanie,
5. stravovanie,
6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
7. osobné vybavenie,

b) zabezpečuje

1. rozvoj pracovných zručností,
2. záujmová činnosť,

c) utvárajú podmienky na

1. vzdelávanie,
2. úschovu cenných vecí.

Ak sa v špecializovanom zariadení poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

V špecializovanom zariadení sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje špecializované zariadenie ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22.

V špecializovanom zariadení možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove zariadenia.

Tabuľka 27 - Špecializované zariadenia na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Dolný Kubín	pobytová - ročná	Špecializované zariadenie, M. Hattalu 2161, 026 01 Dolný Kubín
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Terchová	pobytová - ročná	Špecializované zariadenie, Havrania 35, 027 05 Zázrivá
ZSS Nestor o. z., Zázrivá	pobytová - ročná	ZSS Nestor o.z., Stred 449, 027 05 Zázrivá
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Hlavná 118, 029 43 Zubrohlava
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA, Novoť	pobytová - ročná	Špecializované zariadenie, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA, Novoť	pobytová - týždenná	Špecializované zariadenie, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA, Novoť	ambulantná	Špecializované zariadenie, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Oravská Lesná 296, 029 57 Oravská Lesná
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Zákamenné 559/55, 029 56 Zákamenné
Centrum sociálnych služieb ORAVA, Tvrdošín	pobytová - ročná	Špecializované zariadenie, SNP 522/30, 027 44 Tvrdošín
Centrum sociálnych služieb ORAVA, Tvrdošín	pobytová - ročná	Špecializované zariadenie, Medvedzie 136, 027 44 Tvrdošín

LIKAVA - centrum sociálnych služieb	pobytová - ročná	LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, 034 95 Likavka
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	pobytová - ročná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Riadok 8, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne služby ako Špecializované zariadenie poskytuje aj Dom Charitas Sv. Františka z Assisi v Trstenej.

Terénna sociálna služba krízovej intervencie

Terénna sociálna služba krízovej intervencie sa poskytuje fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g) až i) a jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto fyzických osôb, odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín.

Tabuľka 28 - Terénna sociálna služba krízovej intervencie na Orave, v okrese Ružomberok, v rámci ŽSK a SR

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Mesto Dolný Kubín	terénna	Mesto Dolný Kubín
Obec Bziny	terénna	Obec Bziny
Chuť ŽIŤ	terénna	Okres Dolný Kubín
Mesto Ružomberok	terénna	Mesto Ružomberok
Women Institute Slovakia o. z., Východná	terénna	Žilinský kraj
Občianske združenie Dom nádeje, Martin	terénna	Žilinský kraj
Slovenský Červený kríž, územný spolok "LIPTOV"	terénna	na území SR

Zdroj: www.e-vuc.sk

Tlmočnická služba

Tlmočnická služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe odkázanej na tlmočenie.

Tlmočnickou službou sa poskytuje tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie.

Fyzická osoba je odkázaná na

- tlmočenie v posunkovej reči, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a jej komunikačným prostriedkom je posunková reč,
- artikulačné tlmočenie, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť získanú po osvojení si reči alebo pred jej osvojením a neovláda formy komunikácie sluchovo postihnutých najmä posunkovú reč, posunkovanú slovenčinu, alebo
- taktilné tlmočenie, ak je hluchoslepá a má vrodené alebo získané postihnutie dvoch zmyslových orgánov, ktoré pre komunikáciu so spoločnosťou vyžadujú špecifický komunikačný systém viazaný na stupeň straty sluchu a stupeň straty zraku.

Fyzickej osobe podľa odseku 3 písm. a) a b) možno tlmočnickú službu poskytnúť aj formou online tlmočenia alebo simultánneho prepisu hovorenej reči.

Fyzická osoba preukazuje zdravotné postihnutie potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.

Tabuľka 29 - Tlmočnická služba v rámci ŽSK

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina	terénna	Žilinský kraj

Zdroj: www.e-vuc.sk

Útulok

V útulku sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. a) a i), ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

a) poskytuje

1. ubytovanie na určitý čas,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
4. nevyhnutné ošatenie a obuv,

b) zabezpečuje rozvoj pracovných zručností,

c) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
3. upratovanie,
4. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
5. záujmovú činnosť.

Poskytovateľ sociálnej služby v útulku poskytuje túto sociálnu službu oddelene pre jednotlivcov a oddelene pre rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.

Tabuľka 30 - Útulok na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Dolný Kubín	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Záskalická 907/7, 026 01 Dolný Kubín
Mesto Ružomberok	pobytová - ročná	Útulok, Scota Viatora 12, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Zariadenie núdzového bývania

V zariadení núdzového bývania sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g)

a) poskytuje

1. ubytovanie na určitý čas,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
3. upratovanie,
4. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
5. záujmovú činnosť.

Ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g), zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita. To platí aj vtedy, ak fyzická osoba v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g) požiada zariadenie núdzového bývania o utajenie svojej totožnosti v súvislosti s pobytom v tomto zariadení na účely ochrany jej súkromia a rodinného života.

Ak je to vhodné a účelné, sociálnu službu v zariadení núdzového bývania možno poskytovať aj oddelene len pre niektorú vybranú cieľovú skupinu z fyzických osôb uvedených v § 2 ods. 2 písm. g).

Zariadenie núdzového bývania môže poskytovať sociálne poradenstvo aj fyzickej osobe, ktorá spôsobila nepriaznivú sociálnu situáciu podľa § 2 ods. 2 písm. g). Sociálne poradenstvo podľa prvej vety nemožno poskytovať v objekte zariadenia, v ktorom sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii podľa § 2 ods. 2 písm. g).

Tabuľka 31 - Zariadenie núdzového bývania na Orave

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Dolný Kubín	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb PRAMEŇ, Záskalická 907/7, 026 01 Dolný Kubín

Zdroj: www.e-vuc.sk

Zariadenie opatrovateľskej služby

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.

V zariadení opatrovateľskej služby sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ubytovanie,
5. stravovanie,
6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,

b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí.

V zariadení opatrovateľskej služby sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie opatrovateľskej služby ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22.

Tabuľka 32 - Zariadenie opatrovateľskej služby na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Mesto Dolný Kubín	pobytová - ročná	Zariadenie opatrovateľskej služby, Obrancov mieru 1778/7, 026 01 Dolný Kubín
ZSS Nestor o. z.,	pobytová - ročná	ZSS Nestor o.z., Stred 449, 027 05 Zázrivá
Obec Liptovská Osada	pobytová - ročná	Zariadenie opatrovateľskej služby a Zariadenie pre seniorov Liptovská Osada, Liptovská Osada 306, 034 73 Liptovská Osada

Zdroj: www.e-vuc.sk

Zariadenie podporovaného bývania

V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 a na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život. Ak fyzická osoba dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania, táto sociálna služba sa jej poskytuje aj naďalej.

Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4.

Rozsah dohľadu poskytovaného v zariadení podporovaného bývania sa určuje v hodinách alebo súhrnom úkonov, pri ktorých fyzická osoba potrebuje dohľad.

V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu

a) poskytuje

1. ubytovanie,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy,
2. upratovanie,
3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,

c) vykonáva sociálna rehabilitácia.

Sociálna služba v zariadení podporovaného bývania sa poskytuje v bytovej budove najviac pre

- a) šesť prijímateľov sociálnej služby v jednej bytovej jednotke a
- b) dvanásť prijímateľov sociálnej služby vo viacerých bytových jednotkách so spoločným hlavným vstupom k týmto bytovým jednotkám z verejnej komunikácie.

V regióne Orava nie je dostupné ako sociálna služba žiadne Zariadenie podporovaného bývania.

Zariadenie pre seniorov

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba

- a) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3, alebo
- b) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V zariadení pre seniorov sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálne poradenstvo,
3. sociálna rehabilitácia,
4. ubytovanie,
5. stravovanie,
6. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
7. osobné vybavenie,

b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí,

c) zabezpečuje záujmovú činnosť.

V zariadení pre seniorov sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie pre seniorov ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22.

V zariadení pre seniorov možno poskytovať sociálnu službu najviac pre 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove zariadenia.

Tabuľka 33 - Zariadenie pre seniorov na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Dolný Kubín	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov, M. Hattalu 2161, 026 01 Dolný Kubín
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Terchová	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov, Havrania 35, 027 05 Zázrivá
ZSS Nestor o. z.	pobytová - ročná	ZSS Nestor o.z., Stred 449, 027 05 Zázrivá
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA, Novoť	ambulantná	Zariadenie pre seniorov, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA, Novoť	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb STUDIENKA, Novoť	pobytová - týždenná	Zariadenie pre seniorov, Novoť 976, 029 55 Novoť
Centrum sociálnych služieb Zákamenné	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Zákamenné, Oravská Lesná 296, 029 57 Oravská Lesná

Centrum sociálnych služieb Námestovo	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb Námestovo, Komenského 512/6, 029 01 Námestovo
Centrum sociálnych služieb ORAVA, Tvrdošín	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov, SNP 522/30, 027 44 Tvrdošín
LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka	pobytová - ročná	LIKAVA - centrum sociálnych služieb, Likavka 9, 034 95 Likavka
TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb	pobytová - ročná	TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb, Riadok 8, 034 01 Ružomberok
Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb Liptovské Sliače, Záhumnie 220/90, 034 84 Liptovské Sliače
Obec Liptovská Osada	pobytová - ročná	Zariadenie opatrovateľskej služby a Zariadenie pre seniorov Liptovská Osada, Liptovská Osada 306, 034 73 Liptovská Osada
ViaVitae, n. o.	pobytová - ročná	Centrum sociálnych služieb ViaVitae, n.o., Plavisko 363/7, 034 01 Ružomberok
Senires n. o.	pobytová - ročná	Zariadenie pre seniorov, Likavka 10, 034 95 Likavka

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne služby v rámci Zariadenia pre seniorov poskytuje aj Dom Charitas sv. Františka z Assisi v Trstenej.

Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytuje starostlivosť o dieťa do troch rokov veku aj rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, ak

- a) nemôže z dôvodov podľa § 31 ods. 3 zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu,
- b) voľné miesto nemožno obsadiť dieťaťom rodiča alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, podľa písmena a) alebo odseku 1.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú

- a) bežné úkony starostlivosti o dieťa,
- b) stravovanie,
- c) výchova.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa sociálna služba poskytuje do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa možno poskytovať starostlivosť najviac o 12 detí v jednej dennej miestnosti, ktorá spĺňa funkciu herne a spálne; to platí, aj ak je spálňa stavebne oddelená od herne a deti užívajú oba tieto priestory. Počet detí podľa prvej vety možno zvýšiť najviac o tri deti, ak sa v dennej miestnosti alebo v priestoroch spálne a herne neposkytuje starostlivosť o dieťa do jedného roku veku.

Tabuľka 34 - Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na Orave a v okrese Ružomberok

Názov poskytovateľa	Forma	Miesto poskytovania
Slimáčik - Monte Nemocničná 1946/33 026 01 Dolný Kubín IČO: 42222231	ambulantná	Slimáčik - Zariadenie starostlivosti o deti od jedného do troch rokov veku dieťaťa, Na síhote 1168, 02601 Dolný Kubín
Mgr. Katarína Surovčíková 028 01 Trstená IČO: 50375784	ambulantná	Zariadenie starostlivosti o deti od 1 do 3 rokov veku dieťaťa, Hattalova 49/15, 028 01 Trstená, Hattalova 49/15, 028 01 Trstená
Jasle Slniečko, s.r.o. Vladina 862 027 44 Tvrdošín IČO: 46694102	ambulantná	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa – Súkromné jasle Slniečko, Školská 165/2, 027 44 Tvrdošín
Mesto Ružomberok	ambulantná	Detské jasle, Za dráhou 477/19, 034 01 Ružomberok

Zdroj: www.e-vuc.sk

Sociálne služby

Sociálne služby v obci je pripravená zabezpečovať obec prostredníctvom opatrovateľskej služby opatrovaním v domácnosti. Obec na uvedenom úseku vykonáva vyhľadávaciu činnosť a vedie evidenciu potenciálnych záujemcov o tento druh služby. Zariadenia sociálnych služieb v obci neexistujú a súčasný stav tieto ani nevyžaduje.

V obci Zuberec vykonáva činnosť **Dom Charitas sv. Vendelína - Denný stacionár**, ktorý poskytuje sociálnu službu denného stacionára aj pre viaceré obce okresu Tvrdošín. Sociálne služby denného stacionára poskytuje prevádzkovateľ - Spišská katolícka charita ambulatnou formou.

Charitatívna služba v rodinách Charitas na Orave - Ide o službu poskytovanú v mieste pobytu užívateľa. Služi individuálnym potrebám osôb so zníženou sebestačnosťou (z dôvodu veku alebo zdravotného postihnutia). Sekundárne má byť aj pomocou pre blízkych príbuzných, ktorí sa chcú o svojich starých v postarať, ale majú mnoho povinností vo vlastnej rodine, musia pracovať, neraz aj cestovať za prácou alebo sú z dlhodobej starostlivosti veľmi unavení. Služba zahŕňa pomoc pri rozvoji a udržiavaní schopností bežných úkonov starostlivosti o vlastnú osobu, osobnú hygienu, stravovanie a chod domácnosti, výchovné, vzdelávacie a aktivizačné činnosti, sprostredkovanie kontaktu s okolím a ďalšie. V rámci projektu Charita organizuje individuálne požičiavanie pomôcok na zabezpečenie dôstojnej starostlivosti a uľahčenie služby sestrám alebo príbuzným človeka. Služba môže byť zabezpečovaná aj ťažko zdravotne postihnutým alebo v krízovej situácii aj rodine s deťmi.

V meste Tvrdošín poskytuje služby v sociálnej oblasti aj **Občianske združenie MISIA MLADÝCH**. Primárnym cieľom združenia je alternatívne využitie voľného času detí a mladých ľudí, prevencia drogových závislostí a priblíženie duchovných a kultúrnych hodnôt deťom a mladým ľuďom bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka, náboženstva a politickej orientácie. Hlavnou činnosťou je poskytovanie pomoci deťom a rodinám, ktoré sa ocitli v krízovej životnej situácii, organizácia voľnočasových aktivít a dobrovoľníckeho programu.

V meste Trstená funguje občianske združenie **V.I.A.C. - Inštitút pre podporu a rozvoj mládeže**, ktoré je zamerané na zabezpečenie, presadzovanie a ochraňovanie oprávnených záujmov a práv mladých ľudí v ich každodennom živote so zámerom podporiť zlepšenie kvality života mládeže. Je založený na kresťanských hodnotách, ktoré chce uplatňovať vo svojej službe a pomoci mladým ľuďom, spolu so zásadami vzájomnej rovnosti, solidarity, úcty a spolupráce. Občianske združenie chce pomáhať občanom, predovšetkým mladým ľuďom v nepriaznivej životnej situácii, v ohrození, sociálnej a hmotnej núdzi, k zmene kvality života, s ich rozvojom a reintegráciou, resp. inklúziou do spoločnosti cez aktivizovanie ich vnútorných schopností na prekonanie psychických, fyzických a sociálnych dôsledkov ich nepriaznivej životnej situácie.

Zdravotná starostlivosť

Zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov obce poskytuje:

- Hornooravská nemocnica v Trstenej
- Zdravotné stredisko Zuberec

Školstvo

Obec nemá základnú školu. Deti dochádzajú do Základnej školy v Zuberci. V obci sídli Materská škola, ktorú navštevuje 25 detí.

Kultúra

Miestnym obyvateľom chýba upravené viacúčelové verejné priestranstvo, kde by sa mohli neformálne schádzať, prípadne prejednávať svoje problémy ale aj relaxovať a spoločne sa zabávať. V prípade vybudovania priestranstva bude využité aj návštevníkmi alebo na spoločné podujatia pri rôznych príležitostiach ako sú zachované ľudové tradície.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

Viacúčelová sála s kuchyňou a skladom, bar - sa nachádza v polyfunkčnom objekte a využíva sa pre príležitostné podujatia (vystúpenia, plesy príp. svadby a pod.). Viacúčelová sála má kapacitu 130 - 140 stoličiek.

Obecná knižnica – nachádza sa v polyfunkčnom objekte. Je tu umiestnených cca 2000 titulov. Prístupná je 1x týždenne. Jej priestory sú vyhovujúce.

Divadlo – V Oravskom Bielom Potoku od roku 1903 hrávali školáci vianočné hry pod vedením farára Antona Hromadu. Farár Hromada položil v obci základy osvetovej činnosti, v ktorej aj po jeho odchode pokračovali učitelia. Začiatkom roku 1921 bielopotocká mládež vystúpila s divadelnými hrami Lurdská pasáčka a Kamenný chodníček. Na divadle sa zúčastnili aj obyvatelia susedných obcí. Zisk z divadla sa použil na zariadenie javiska a na obecnú knižnicu. V roku vznikol v obci samovzdelávací krúžok Karitas.

Detký folklórny súbor Oslárik - Súbor vznikol v roku 1995, v súčasnosti ho navštevuje 12 detí. Vystupujú na obecných plesoch a príležitostiach. V minulosti sa zúčastnil i zahraničných vystúpení spolu so ženskou speváckou skupinou. Účinkoval v televíznom programe Vandrovali hudci. Každoročne vystupuje na Podroháčskych folklórnych slávnostiach. Ponúkané programy - Na školu, Jarné hry, Spevy – bielopotocké pesničky (dĺžka trvania 6 – 10 min., počet účinkujúcich 12).

Ženská spevácka skupina (veková kategória: dospelí) - Skupina vznikla v roku 1995. Predstavila sa na Podpolianskych folklórnych slávnostiach v Detve a v Poľsku. Každoročne vystupuje spolu s detským súborom na Oravských Vianociach i na Podroháčskych folklórnych slávnostiach. Svoju činnosť však prezentuje najmä na obecných podujatiach. Ponúkané programy: Trávnice, Svadobné piesne, Vianočné (dĺžka trvania 10 – 12 min., počet účinkujúcich 10).

Kultúrne pamiatky:

V dôsledku častých požiarov v minulosti sa v obci nezachovali objekty ľudovej architektúry. Najvýznamnejšou pamiatkou je klasicistický rímskokatolícky **kostol sv . Štefana Kráľa**. V jeho interiéri zaujme barokový oltár z 18. Storočia a obraz sv. Vojtecha od J. Hanulu. Za pozornosť stojí **cintorín** obkolesený hradbami, ktorý sa nachádza na vyvýšenom mieste a **kríže** v obci.

Kostol sv . Štefana Kráľa – Najvýznamnejšou stavbou je klasicistický, niekoľkokrát upravovaný rímskokatolícky farský kostol sv. Štefana Kráľa (r. 1800). Na barokovom oltári je umiestnený obraz sv. Štefana od Jozefa Hanulu. Krstiteľnica a kazateľnica sú práce miestneho rezbára J. Belopotockého.

Cintorín – Cintorín sa nachádza na Vříšku nad kostolom a v obci ho zriadili až po ustanovení farnosti v roku 1787. Predtým mŕtvych z obce pochovávali v Nižnej. Bol ohradený múrom, z ktorého sa zachovala vstupná časť, pokrytá šindľom. Na cintoríne sú pozoruhodné drevené stĺpové náhrobníky z 19. storočia i pieskovecové kríže od bielopotockých kamenárov.

Kríže – Umelecko-remeselné práce miestnych kamenárov, najmä z dielne Belopotockovcov, reprezentuje 13 krížov v obci i v katastri.

Tabuľka 35 - Kultúra Oravský Biely Potok

Kultúra	Údaj
Verejné knižnice vrátane pobočiek	0
Verejné knižnice - počet knižničných jednotiek spolu	0
Verejné knižnice - počet používateľov	0
Videopožičovne a DVD požičovne	0
Kiná stále	0
Sedadlá v kinách stálych	0
Premietacie sály	0
Prírodné amfiteátre a letné kiná	0
Sedadlá v letných kinách	0
Múzeá	0
Galérie	0
Kultúrno osvetové zariadenia	1
Zariadenia na voľný čas a záujmovú činnosť pre deti a mládež	0
Zoologické záhrady	0
Zoologické záhrady - plocha	0
Botanické záhrady	0
Botanické záhrady - plocha	0
Kostoly a modlitebne rímskokatolíckej cirkvi	1
Kostoly a modlitebne evanjelickej cirkvi augsburského vyznania	0
Kostoly a modlitebne reform. kresťanskej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne baptistickej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne židovskej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne adventistov 7. dňa	0
Kostoly a modlitebne bratskej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne gréckokatolíckej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne pravoslávnej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne ostatných cirkví	0
Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky	1
Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky - plocha	1,0
Domy smútku	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Monografia obce Oravský Biely Potok – Stručná monografia obce bola vydaná v roku 2011, pri príležitosti 465. výročia vzniku obce.

Tabuľka 36 - Nehnuteľné NKP - obec Oravský Biely Potok

Katastrálne územie	Pamiatkový objekt	Zauž. názov PO	Číslo ÚZPF	Stav.-tech. stav
Oravský Biely Potok	PILIER	pilier pod krížom	2664/1	dobrý
Oravský Biely Potok	KRÍŽ S KORPUSOM	socha Krista na kríži	2664/2	dobrý

Oravský Biely Potok	OHRADENIE	ohradenie kríža na pilieri	2664/3	dobry
---------------------	-----------	----------------------------	--------	-------

Zdroj: www.pamiatky.sk

Šport

Telovýchova a šport

V severo-východnej časti obce je futbalové ihrisko, ktorému chýba zodpovedajúca vybavenosť. Na severnom svahu pri vstupe do obce smerom od Habovky sa nachádza nefunkčný lyžiarsky vlek.

V oblasti športu je potrebné vybudovať v obci telocvičňu, dobudovať športový areál o šatne, hygienické zariadenia a dobudovať ďalšie ihriská (detské ihriská) a športoviská (tenis, hokejové ihrisko a pod.).

Turistika a relax

Obec má vynikajúcu východiskovú polohu k atraktívnym cieľom letnej i zimnej aktivity. Vychádzky do okolia možno spojiť so zberom lesných plodín. Krásu okolia ocenili aj filmoví režiséri, ktorí tam nakrúcali exteriéry pre filmy Živý bič a Zlaté časy.

Zaujímavý je výlet do Habovky (3 km), kde v južnej časti chotára sa nachádza chránená rašelinisková lokalita Medzi bormi. Možno ísť do Múzea oravskej dediny (10 km), na Oslí vrch pri Habovke, na termálne kúpaliská v Oraviciach (15 km), na Oravský hrad (14 km) a pri nepriaznivom počasí na krytú plaváreň do Nižnej (9 km).

Milovníci cykloturistiky majú možnosť sa napojiť na Oravsko-liptovskú cyklomagistrálu. Pre neďaleké lyžiarske vleky a zjazdovky je Oravský Biely Potok prítlačlivý aj v zime. Najbližšia možnosť je v Habovke, Nižnej (9 km) a na Zverovke (16 km).

Tabuľka 37 - Šport Oravský Biely Potok

Šport Oravský Biely Potok	Údaj
Kúpaliská umelé a prírodné	0
Bazény kryté (okrem školských)	0
Bazény otvorené (okrem školských)	0
Bazény školské spolu (kryté a otvorené)	0
Telocvične - spolu	0
Telocvične - školské	0
Štadióny otvorené	0
Ihriská pre futbal (okrem školských)	1
Ihriská školské	0
Ihriská ostatné	1
Športové haly	0
Štadióny zimné (kryté a otvorené)	0
Otvorené ľadové plochy	1
Ostatné športové zariadenia	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Významné kultúrne a športové podujatia v obci:

V obci sa koná viacero kultúrno-spoločenských podujatí regionálneho významu a tri podujatia nadregionálneho významu a to:

- medzinárodný folklórny festival Podroháčske folklórne slávnosti,
- festival amatérskych hudobných skupín OSLAFEST,
- medzinárodný kamenársky plenér - Návraty k bielopotockému kameňu.

Medzi významné kultúrne a športové podujatia patria:

- Batôžkový ples oslárov
- Lyžiarsko – turistický prechod Bielopotockým horizontom
- Turnaj v mariáši
- Deň detí
- Deň matiek
- Deň otcov
- Športový deň obce
- Stretnutie s Mikulášom
- Vynášanie moreny

Cestovný ruch

V schválenom ÚPN-VÚC Žilinského kraja je obec zaradená do štruktúry jednotiek rekreácie a cestovného ruchu regionálneho a vyššieho významu ako sídelné stredisko rekreácie a turizmu celoštátneho významu. Rozvoj územia je navrhovaný dostavbou vybavenosti.

Obec sa bude orientovať na vidiecku turistiku spojenú s horskou rekreáciou v oblasti turistiky a lyžiarskych športov. Už v súčasnosti tvorí a v budúcnosti naďalej bude tvoriť zázemie pre rekreačný priestor Oravy s orientáciou na klientelu z Poľska.

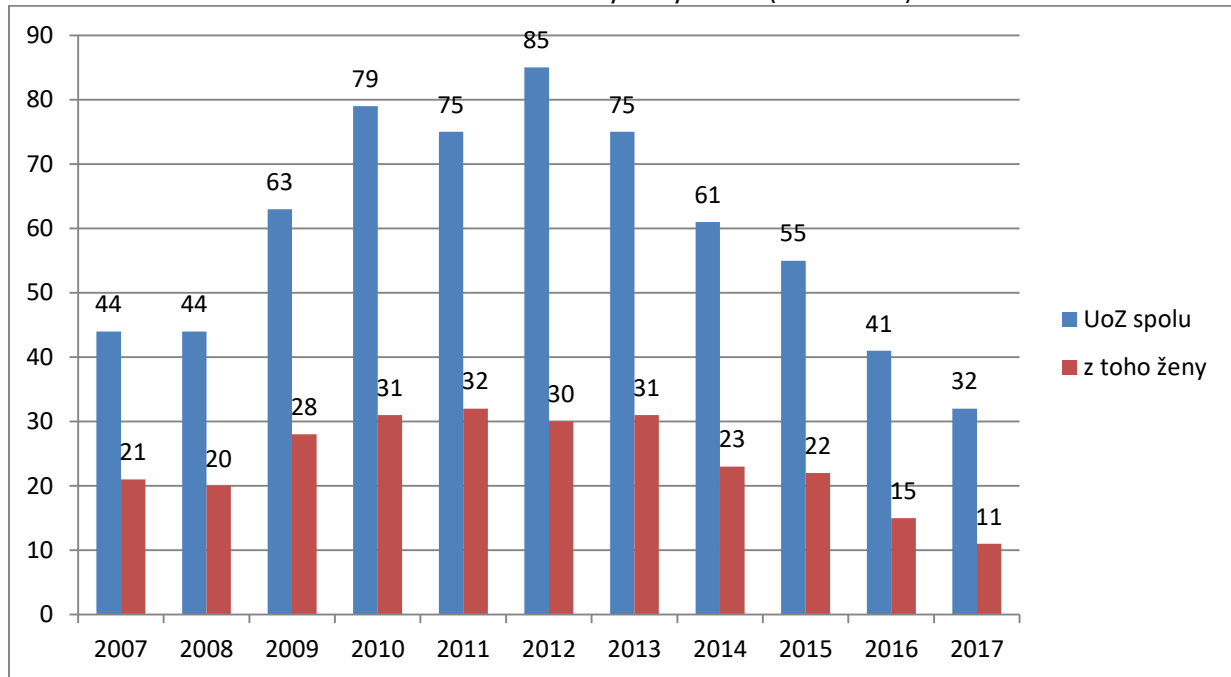
Obec leží na významnej spojovacej trase medzi Liptovom a Oravou. Nachádza sa v blízkosti Malého tatranského okruhu. Po jeho dobudovaní sa zvýši význam návštevnosti z Poľska. Rekreačné zázemie pre rôzne formy turizmu tvorí celý kataster s prírodnými danosťami a široké okolie so svojím kultúrnym a prírodným bohatstvom.

Partnerská spolupráca:

- Gmina Spytkowice (PL)
- Gmina Szemud (PL)

Nezamestnanosť

Graf č. 4 – Uchádzači o zamestnanie – obec Oravský Biely Potok (2007-2017)

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

V obci Oravský Biely Potok bolo najviac uchádzačov o zamestnanie v sledovanom období v roku 2012. Počet uchádzačov stúpol v roku 2009. Od roku 2013 počet uchádzačov postupne klesal. Najviac UoZ žien bolo v obci v rokoch 2011, 2010 a 2013.

Tabuľka 38 - Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie - obec Oravský Biely Potok

Oravský Biely Potok	Rok				
	2013	2014	2015	2016	2017
a) absolvent školy	3	2	6	2	2
b) občan starší ako 50 rokov veku	22	18	16	8	9
c) dlhodobo nezamestnaný občan	55	39	31	19	14
d) občan - vzdelanie nižšie ako str.odb.	12	9	5	3	4
e) občan - 12 kal.mes. nemal pravidelne plat.zam.	45	45	39	31	19
f) štátny príslušník tretej krajiny – azyl/doplňková ochrana	0	0	0	0	0
g) osamelý občan – starostlivosť o odkázanú osobu/starajúci sa o dieťa	0	0	0	0	0
h) občan so zdravotným postihnutím	3	1	0	1	0
Spolu:	140	114	97	64	48

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Poznámka: Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie môžu byť evidovaní vo viacerých kategóriách súčasne.

Celkový počet znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (UoZ) klesol v obci Oravský Biely Potok zo 140 v roku 2013 na počet 48 v roku 2017. Pokles bol zaznamenaný vo všetkých kategóriách znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie. V roku 2017 bolo najviac znevýhodnených UoZ

v kategórii občan - 12 kal.mes. nemal pravidelne plat.zam. (19), ďalej dlhodobu nezamestnaní občania (14) a občania starší ako 50 rokov (9).

STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje rozvojovú stratégiu sociálnej oblasti, ktorá je jednou z hlavných častí komunitného plánu. Na samotnom vrchu rozvojovej stratégie sa nachádza vízia - podáva pohľad, akým smerom sa bude územie uberať. Na ňu nadväzujú jednotlivé ciele, priority, opatrenia a aktivity.

Stratégia rozvoja sociálnej oblasti

Komunitný plán sociálnych služieb obce Oravský Biely Potok rieši rozvoj obce v sociálnej oblasti po úroveň opatrení. Jednotlivé úrovne aktivity budú riešené v projektovej dokumentácii v prípade projektových zámerov.

Komunitný plán sociálnych služieb vychádza z PHSR obce Oravský Biely Potok. Na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov bude obec využívať všetky dostupné finančné zdroje. Vybrané priority budú realizované prevažne prostredníctvom viac zdrojového financovania. Financovanie sa teda bude opierať o nasledovné zdroje: rozpočet obce, VÚC, štátne a súkromné dotácie a ESF.

Realizátormi všetkých vyššie uvedených priorít bude obec v spolupráci so subjektmi pôsobiacimi v sociálnej oblasti.

Navrhovaný rozvoj sociálnych služieb obce Oravský Biely Potok rešpektuje základné smerovanie Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 a korešponduje s národnými prioritami rozvoja, ktorými sú:

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotravnújúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

Cieľové skupiny

Cieľovou skupinou sú všetky kategórie prijímateľov sociálnych služieb, a to bez ohľadu na vek, pohlavie, či etnickú príslušnosť.

Cieľovými skupinami, ktorými sa zaoberá komunitný plán sociálnych služieb sú:

1. občania v dôchodkovom veku,
2. deti a dospelí so zdravotným postihnutím,
3. deti, mládež a rodiny, ktoré potrebujú pomoc,
4. jednotlivci, ktorí sú v kritickej/nepriaznivej životnej situácii

Občania v dôchodkovom veku:

- Občania v dôchodkovom veku, ktorí dovŕšili vek nároku na starobný dôchodok.

Deti, mládež a rodiny, ktoré potrebujú pomoc:

- Cieľová skupina osôb, ktorá sa nachádza v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu, a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa jednotlivé ohrozené deti, mládež a rodiny nachádzajú.

Deti a dospelí so zdravotným postihnutím:

- Občania so zdravotným postihnutím sú obyvatelia mesta, ktorí sa ocitli v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, na základe sociálneho posudku a lekárskeho posudku vypracovaného posudzujúcim lekárom sú odkázaní na poskytovanie sociálnej služby. Sú to aj zdravotne postihnutí občania, ktorí

prostredníctvom svojich zástupcov požadujú od samosprávy naplnenie svojich potrieb v súlade s princípom rovnakého zaobchádzania.

Jednotlivci, ktorí sú v kritickej/nepriaznivej životnej situácii:

- Fyzické osoby, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, majú obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy. Nachádzajú sa v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu, že nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života.

Vízia

Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb pre občanov a vytvoriť podmienky pre trvalý rozvoj obce v sociálnej oblasti.

Priorita č. 1 - Zabezpečiť pre občana kvalifikované poradenstvo v oblasti sociálnych služieb, informovanosť a vytvoriť podmienky pre účinnú spoluprácu

Priorita č. 2 - Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život pre seniorov a čo najdlhšie ich udržať v prirodzenom rodinnom prostredí

Priorita č. 3 - Zabezpečiť priaznivé životné podmienky pre zraniteľné osoby a ľudí odkázaných na pomoc

Akčný plán

Tabuľka 39 - Akčný plán

Priorita	Aktivita	Termín	Zdroje	Cieľová skupina
Poskytovanie sociálnych služieb a rozvoj sociálnej infraštruktúry	<i>Vzdelávanie zamestnancov obce v sociálnej oblasti</i>	od roku 2019	rozpočet obce, externé zdroje	zamestnanci obce (primárne)
	<i>Zabezpečenie terénnych sociálnych služieb</i>	od roku 2019	rozpočet obce	osoby odkázané na pomoc druhého
	<i>Zabezpečenie možnosti stravovania pre seniorov</i>	od roku 2020	rozpočet obce	seniori
	<i>Vytvorenie klubu dôchodcov</i>	od roku 2019	rozpočet obce	seniori
	<i>Sociálna služba v dennom stacionári</i>	2018 - 2025	rozpočet obce, externé zdroje	osoby odkázané na pomoc a sociálnu službu
	<i>Bezbariérový prístup v obci</i>	2019 - 2025	rozpočet obce, externé zdroje	občania so zdravotným handikepom
	<i>Vyhotovenie, tlač a distribúcia informačných materiálov o poskytovaní a zabezpečení sociálnych služieb v obci</i>	2020 - 2025	rozpočet obce	obyvatelia obce
Realizácia programov a aktivít zameraných na vybrané	<i>Rozvoj sociálno-preventívnych programov pre deti a mládež</i>	2018-2025	rozpočet obce, externé zdroje	deti a mládež

<i>(zraniteľné) skupiny obyvateľstva</i>	<i>Podpora aktivít pre rodiny</i>	2018-2025	rozpočet obce, externé zdroje	rodina
	<i>Prevenia trestnej činnosti voči seniorom</i>	2019 - 2025	rozpočet obce, externé zdroje	seniori
<i>Rozvíjanie spolupráce v sociálnej oblasti</i>	<i>Rozvoj partnerstva s okolitými obcami a poskytovateľmi sociálnych služieb</i>	2018 - 2025	rozpočet obce, externé zdroje	obyvatelia obce

Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce je previazaný na PHSR obce Oravský Biely Potok. Víziou obce je Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb pre občanov a vytvoriť podmienky pre trvalý rozvoj obce v sociálnej oblasti.

Nevyhnutnou podmienkou plnenia KPSS obce je zabezpečenie jeho realizácie. Zodpovednosť za realizáciu a plnenie celého komunitného plánu nesie starosta ako najvyšší výkonný orgán obce a Obecné zastupiteľstvo (OZ). OZ schvaľuje KPSS, riadi a vyhodnocuje plnenie programu, schvaľuje harmonogram realizácie programu, schvaľuje finančné, organizačné, prevádzkové a personálne zabezpečenie implementácie programu, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Realizácia aktivít uvedených v akčnom pláne je stanovená na obdobie 2018-2025 a bude financovaná z obecného rozpočtu, ako aj externých zdrojov. Obec bude hľadať možnosti viaczdrojového financovania pre realizáciu jednotlivých aktivít. Od získania finančných prostriedkov bude závisieť aj časový plán realizácie aktivít uvedených v akčnom pláne.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - fungujúca opatrovateľská služba - postupné odstraňovanie bariér v obci - existujúca spolupráca ŽZP občanov s obcou a vzájomná komunikácia - škola v rámci integrácie detí a žiakov poskytuje podmienky pre plnohodnotnú integráciu detí a žiakov - pravidelné kultúrne podujatia (aktívna a pasívna účasť seniorov a ŽZP) - záujem obce na poskytovaní a rozširovaní sociálnych služieb - dobrá spolupráca obecného úradu so školou 	<ul style="list-style-type: none"> - neexistencia alebo nedostatočný počet sociálnych a zdravotníckych zariadení a služieb na území obce - nedostatok priestorov na poskytovanie nových služieb - nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb - nedostatočná informovanosť o poskytovaných službách a aktivitách - narastajúci počet obyvateľov so sociálnymi problémami - občasný výskyt sociálno-patologických javov v obci (drogy, alkohol, gamblerstvo, drobné krádeže, poškodzovanie verejného majetku) - nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb - nie je vyriešená bezbariérovosť v obci - nárast počtu seniorov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - integrovať seniorov a ŽZP do majoritnej spoločnosti - využiť externé finančné zdroje a možnosti financovania (ESF, granty, VÚC, MPSVaR, MF) - príležitosť zmeniť postoj občanov obce k problematike seniorov - zvýšiť dostupnosť jednotlivých typov sociálnych a zdravotníckych služieb - vytvoriť nové pracovné príležitosti pre cieľové skupiny (chránené dielne, chránené pracoviská, sociálne podnikanie atď.) - rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení obcí a ďalších relevantných subjektov - práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií - podpora a rozvoj dobrovoľníctva - vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce - preventívne programy pre občanov so závislosťami 	<ul style="list-style-type: none"> - odchod mladých obyvateľov z obce - narušenie rodinných väzieb - nedostatok finančných zdrojov - legislatívna úprava - z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality - nezáujem a neochota relevantných subjektov spolupracovať a riešiť problematiku v oblasti zdravotných a sociálnych služieb - nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby - postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity

Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý reaguje na zmeny a potreby celej komunity v obci, na meniace sa legislatívne, materiálne, finančné a personálne prostredie.

Komunitný plán sa bude meniť a aktualizovať v prípade:

- ak sa zmenia priority na miestnej, regionálnej alebo národnej úrovni,
- zmeny plánovacích alebo strategických dokumentov,
- zmeny príslušnej legislatívy,
- vzniku objektívnych potrieb v sociálnej oblasti,
- získania finančných prostriedkov na konkrétne potreby,
- nových návrhov na poskytovanie sociálnych služieb,
- uplynutia plánovaného obdobia.

Nakoľko obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb (NPRSS), zmeny a aktualizácia dokumentu budú nasledovať aj po zverejnení nových národných priorít rozvoja sociálnych služieb. Aktuálne NPRSS boli schválené na roky 2015 – 2020. Obec bude povinná predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb (aktualizáciu KPSS alebo nový KPSS) na schválenie obecnému zastupiteľstvu do šiestich mesiacov od zverejnenia nových národných priorít rozvoja sociálnych služieb.

Monitoring a implementácia

K efektívnosti realizácie komunitného plánu nevyhnutne patrí aj systém kontroly plnenia opatrení z KPSS a aktualizácia komunitného plánu. Preto po ukončení procesu komunitného plánovania sa bude pravidelne uskutočňovať plnenie úloh z KPSS a to 1x ročne v IV. štvrťroku. Prípadné návrhy na aktualizáciu KPSS sa predložia na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Zmeny v komunitnom pláne budú podliehať schvaľovaniu v obecnom zastupiteľstve.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Oravský Biely Potok má strednodobý časový charakter a je spracovaný na obdobie rokov 2018-2025.

Komunitný plán sociálnych služieb bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva č. 51/2019, dňa 19.09.2019.